

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Příplatky za práci ve ztíženém pracovním prostředí

Práce ve ztíženém pracovním prostředí představuje pro zaměstnance nemalá zdravotní rizika. Proto za její výkon přísluší náležitá finanční kompenzace. V praxi se často setkáme s tím, že se u konkrétního zaměstnance vyskytuje vícero rizik (prach, vibrace, hluk...). Někteří zaměstnavatelé však danou skutečnost nezohledňují a přiznávají za práci ve ztíženém pracovním prostředí jediný příplatek, a to bez ohledu na počet rizik, která daného zaměstnance ohrožují. Je však takový postup souladný se zákonem? Hraje zde roli, zda zaměstnanec pobírá mzdu či plat? Právě na tyto otázky naleznete odpovědi v následujícím článku.

Příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí

Dle § 117 zákoníku práce přísluší za dobu práce ve ztíženém pracovním prostředí zaměstnanci dosažená mzda a příplatek. Obdobně to platí pro zaměstnance pobírající plat (srov. § 128 zákoníku práce).

Ztížené pracovní prostředí vymezuje § 6 nařízení vlády č. [567/2006](#) Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí (dále jen „Nařízení“). Za ztížené pracovní prostředí se považuje takové prostředí, ve kterém je výkon práce spojen s mimořádnými obtížemi vyplývajícími z vystavení účinkům ztěžujícího vlivu, jakož i z opatření k jejich snížení nebo odstranění. Taxativní výčet jednotlivých ztěžujících vlivů je uveden druhém v odstavci § 6. Může jít například o prach, vibrace, vysokou koncentraci chemických látek v ovzduší či nadměrný hluk na pracovišti.

a) Zvláštní příplatek ke mzdě

Podle § 7 odst. 1 Nařízení činí výše příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí za každý ztěžující vliv podle § 6 odst. 2 nejméně 10 % základní sazby aktuální minimální mzdy. Z toho tedy plyne, že **zaměstnanci přísluší příplatek za každý ztěžující vliv**, nikoliv pouze jeden příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí. Je-li zaměstnanec vystaven nadměrnému hluku i vibracím, přičemž obě hodnoty splňují podmínky stanovené v § 6 odst. 2 Nařízení, musí mu být zaměstnavatelem vypláceny dva zvláštní příplatky, a to o výši alespoň 10,38 Kč za hodinu práce ve ztíženém pracovním prostředí (9,64 Kč v roce 2022). Výše příplatku může být stanovena i vnitřním předpisem, přičemž horní hranice není nikterak omezena. V žádném případě ale příplatek nesmí být nižší než částka, kterou stanoví Nařízení.

Na tomto místě je vhodné připomenout, že příplatek náleží pouze za dobu, po kterou zaměstnanec vykonával práci ve ztíženém pracovním prostředí. Jestliže nejde o celou pracovní dobu, je namísto času stráveného prací ve ztíženém pracovním prostředí zvlášť vykazovat.

Někteří zaměstnanci vykonávají práci v prostředí, jež sice neodpovídá vymezení uvedenému v § 6 odst. 2 nařízení, je však i tak značně ztěžující či rizikové. Ačkoliv zákon nestanoví povinnost zaměstnavatele takovou práci zvlášť finančně ohodnotit, nic nebrání tomu, aby byl i v tomto případě

výkon práce kompenzován zvláštním příplatkem. Nepůjde však již o příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí ve smyslu § 117 zákoníku práce. Lze proto doporučit, aby byl tento finanční bonus od příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí dostatečně terminologicky odlišen. Ostatně nic nebrání tomu, aby zaměstnanci vznikl nárok na oba zmíněné příplatky vedle sebe.

b) Zvláštní příplatek k platu

Příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí náleží i zaměstnanci pobírajícímu plat. I v tomto případě odkazuje zákoník práce ohledně vymezení ztíženého pracovního prostředí na Nařízení. Výši příplatku a podmínky pro jeho poskytování ovšem stanoví nařízení vlády č. [341/2017](#) Sb., o platových poměrech zaměstnanců (dále jen „NPPZ“). Z něho plyne několik rozdílů v porovnání s odměňováním zaměstnanců pobírajících mzdu. Dle § 7 NPPZ určí příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí zaměstnavatel, a to podle míry rizika, intenzity a doby působení ztěžujících vlivů. **Zaměstnanci v rozpočtové sféře tedy dosáhnou maximálně na jeden příplatek.** Pro každého konkrétního zaměstnance zaměstnavatel určí paušální částku zvlášť, a to v rozmezí od 500 Kč do 1 800 Kč měsíčně. Zároveň platí, že příplatek musí činit nejméně 5 % základní sazby minimální mzdy za měsíc. Vzhledem ke skutečnosti, že v současné době činí minimální měsíční mzda 17 300 Kč^[1], příplatek nesmí klesnout pod 865 Kč měsíčně.

Jak plyne z ustanovení § 122, plat není možné určit jiným způsobem, v jiném složení a jiné výši, než stanoví zákoník práce či jeho prováděcí předpisy. V případě zaměstnanců odměňovaných platem tedy není možné udělit příplatek převyšující 1 800 Kč měsíčně, ani není možné upravit odlišný příplatek vnitřním předpisem či dohodou – to ani ve prospěch zaměstnance^[2].

Příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí dle § 128 zákoníku práce je nutno pečlivě odlišovat od tzv. zvláštního příplatku dle § 129 téhož zákona. Ten přísluší zaměstnanci, který vykonává práci v pracovních podmínkách spojených s mimořádnou neuropsychickou zátěží, rizikem ohrožení života a zdraví nebo obtížnými pracovními režimy, a oproti příspěvku za práci ve ztíženém pracovním prostředí vázán na výkon práce v konkrétních podmínkách ztížených měřitelnými rizikovými faktory.

3) Sankce

Jak zaměstnavatelům z podnikatelské, tak rozpočtové sféry hrozí za porušení povinnosti poskytovat příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí pokuta. Dle ustanovení § 26 odst. 1 písm. f) zákona o inspekci práce hrozí zaměstnavateli za tento správní delikt sankce o výši až 2 000 000 Kč.

Mgr. Marek Němeček,
advokát

Mgr. Kateřina Servusová,
právníčka

Valíček & Valíčková

advokátní kancelář, s.r.o.

[Valíček & Valíčková, advokátní kancelář](#)

Kanceláře **Brno**: Nám. Svobody 18, Brno

Kancelář **Praha**: The Flow Building, Václavské nám. 47, Praha

Kancelář **Vyškov**: Dukelská 12, Vyškov

Kancelář **Ivančice**: Petra Bezruče 2, Ivančice

Tel.: 770 685 603

email: info@brno-advokatnikancelar.cz

[1] § 2 nařízení vlády č. [567/2006](#) Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí

[2] PROCHÁZKA, Jan. § 128 [Příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí]. In: VALENTOVÁ, Klára, PROCHÁZKA, Jan, JANŠOVÁ, Marie, ODROBINOVÁ, Veronika, BRŮHA, Dominik a kol. Zákoník práce. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 483, marg. č. 5.

© EPRAVO.CZ – Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dva problémy s pracovní pohotovostí](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)

- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Zákon o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele vstupuje v účinnost](#)
- [Souběh funkce statutárního orgánu a pracovněprávního vztahu - judikaturní vývoj](#)
- [Nejvyšší soud: Příspěvek na penzijní připojištění se řadí mezi pracovní a mzdové podmínky](#)
- [Změny nejen parametrů exekučních srážek pro rok 2026](#)
- [Transparentní odměňování](#)
- [K osobnímu příplatku v platové sféře](#)
- [Odvolání vedoucího zaměstnance z funkce a některé související otázky z HR praxe](#)
- [Dvojí zvýšení podpory v nezaměstnanosti k 1. 1. 2026](#)